

Asia: VN/1489/2026

Luonnos hallituksen esitykseksi ulkomaalaista kasvuyrittäjää ja yrittäjää koskevan sääntelyn uudistamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Lausuntonne yrittäjän oleskelulupaa koskevasta muutoksesta.

Suomen Uusyrityskeskukset ry kannattaa ehdotusta luopua Y-tunnuksen edellyttämisestä ensimmäistä yrittäjän oleskelulupaa haettaessa. Nykyinen menettely on aiheuttanut tilanteita, joissa yritys on jouduttu perustamaan ennen kuin hakijalla on varmuutta oleskeluluvan saamisesta ja tarkemmasta tietämyksestä sekä mahdollisuudesta harjoittaa yritystoimintaa Suomessa.

Pidämme muutosta perusteltuna sekä yrittäjän että viranomaisten näkökulmasta. Muutos vähentää tarpeettomia rekisteröintejä ja tekee yritystoiminnan käynnistämisestä nykyistä johdonmukaisempaa.

Samalla on tärkeää varmistaa, että yrittäjille, yritysneuvojille ja muille yrityspalvelutoimijoille annetaan selkeät ja valtakunnallisesti yhdenmukaiset ohjeet uudesta menettelystä. Y-tunnus on ollut tähän asti keskeinen osa yrittäjän oleskeluluvan valmistelua, ja muutoksen myötä on tärkeää määritellä selkeästi, millaisilla asiakirjoilla, suunnitelmilla tai muulla näytöllä yritystoiminnan uskottavuutta arvioidaan tilanteessa, jossa yritystä ei ole vielä perustettu eikä Y-tunnusta ole käytettävissä.

Hakijan tulee pystyä ymmärtämään mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, mitä häneltä edellytetään ja missä vaiheessa yrityksen perustaminen on tarkoituksenmukaista tehdä.

Lausuntonne kasvuyrittäjän oleskelulupaa koskevasta muutoksesta.

Suomen Uusyrityskeskukset ry pitää kannatettavana kasvuyrittäjän oleskelulupaprosessin uudistamista sekä Business Finlandin ja Maahanmuuttoviraston yhteistyön tiivistämistä. Lisäksi pidämme tärkeänä, että koko kansainvälisen yrittäjän palveluketjua kehitetään nykyistä yhtenäisemmäksi. Oleskelulupaprosessin, yritysneuvonnan sekä yritystoiminnan käynnistämiseen

liittyvien palveluiden tulisi muodostaa yrittäjälle mahdollisimman selkeä ja johdonmukainen kokonaisuus.

Pidämme myönteisenä sitä, että kasvuyrittäjän ensimmäisen luvan ja jatkoluvan edellytyksiä täsmennetään nykyistä selkeämmin lainsäädännössä. Oleskeluluvan myöntämisperusteiden tulee olla mahdollisimman ennakoitavia ja läpinäkyviä, jotta hakijoilla on realistinen käsitys luvan edellytyksistä jo ennen hakemuksen jättämistä.

Pidämme tärkeänä, että kasvuyrittäjän oleskeluluvan edellytykset ovat jatkossa nykyistä selkeämmät sekä hakijoille että yrittäjiä neuvoville toimijoille. Selkeä sääntely tukee sekä laadukasta neuvontaa että yhdenmukaista viranomaiskäytäntöä.

Kasvuyrittäjän näkökulmasta olennaista ei ole ainoastaan yksittäisen lupapäätöksen saaminen, vaan koko palvelupolun toimivuus aina yritysideoarvioinnista yritystoiminnan käynnistämiseen Suomessa. Tiedonkulun ja yhteistyön kehittäminen viranomaisten, Business Finlandin sekä yrittäjiä neuvovien toimijoiden välillä tukee tätä tavoitetta.

Uudistuksen toimeenpanossa tulee kuitenkin huolehtia siitä, ettei lupaprosessista muodostu nykyistä raskaampaa tai hitaampaa aidosti kasvuhakuisille yrityksille.

Lisäksi pidämme tärkeänä, että kasvuyrittäjän määrittelyssä huomioidaan eri toimialojen erityispiirteet sekä kasvuyritysten tyypillinen kehityskaari. Arvioinnissa tulee olla riittävästi tapauskohtaista harkintaa eikä kasvupotentiaalin arviointia tule perustaa yksinomaan lyhyen aikavälin kannattavuuteen. Kasvuyrittäjyyttä syntyy eri toimialoilla, minkä vuoksi sääntelyn ja arviointikäytäntöjen tulee tunnistaa erilaiset kasvun muodot.

Muut huomionne ehdotuksesta.

Suomen Uusyrityskeskukset ry pitää esityksen tavoitteita pääosin kannatettavina. Erityisen tärkeää on, että yrittäjien oleskelulupaprosessit ovat sujuvia, ennakoitavia ja helposti ymmärrettäviä.

Uudistuksen yhteydessä tulee varmistaa myös yritysneuvontapalveluiden riittävä ohjeistus. Suomessa toimii kattava yritysneuvontaverkosto, joka kohtaa vuosittain suuren määrän yrittäjyyttä suunnittelevia henkilöitä, mukaan lukien kansainvälisiä yrittäjiä. Jotta neuvonta olisi yhdenmukaista koko maassa, tulee viranomaisten tuottaa selkeää ja ajantasaista ohjeistusta erityisesti tilanteisiin, joissa yritystä ei vielä ole perustettu eikä Y-tunnusta ole käytettävissä.

Samalla on tärkeää tunnistaa, että kaikki kansainväliset yrittäjät eivät ole kasvuyrittäjiä. Suomeen rakentuu ulkomaalaisten toimesta myös mikroyrityksistä, palveluyrityksistä ja yksinyrittäjyyttä, jotka luovat työpaikkoja, verotuloja ja alueellista elinvoimaa eri puolilla maata.

Komi Anneli
Suomen Uusyrityskeskukset ry